

§ 69.

Če je umrli soproj spolnil že deseto všttevno službeno leto, gre vdovi pokojnina, katera se odmeri s štirideset odstotki zadnjih všttevni aktivitetnih prejemkov.

Normalna pokojnina vdove pa ne sme biti manjša kakor 600 K na leto.

§ 70.

Če se je zakon sklenil že v pokoju, ali če je bila zakonska združba pred soprogovo smrtjo vsled krivde soproge sodnijsko ločena, vdova nima pravice do pokojnine.

§ 71.

Ako se vdova zopet omoži, si sme pokojnino pridržati za zopetni vdovski stan ali pa vzeti dveletni znesek tiste pokojnine kot odpravnino.

§ 72.

Za zakonske ali s kasneje sklenenim zakonom pozakonjene otroke kakega člana učiteljstva gre vdovi, ako ima ona sama pravico do zaporedoma tekoče pokojnine, ne glede na število otrok vzgojevalni prispevek v visokosti ene petine vdovske pokojnine za vsakega nepreskrbljenega, v njeni preskrbi stoječega otroka.

Vendar pa vsota vseh vzgojevalnih prispevkov ne sme presegati zneska vdovske pokojnine.

Zaporedoma tekoče normalne preskrbnine vdove in otrok v pokoju umrlega učitelja ne smejo skupaj presežati osemdeset odstotkov zadnjih všttevni aktivitetnih prejemkov pokojnika.

§ 73.

Vzgojevalni prispevek za vsakega otroka neha z dovršenim 20. letom starosti ali pa z njegovo prejšnjo preskrbo.

Vendar pa se jim sme sporazumno z deželnim odborom dovoliti nadaljno prejetanje vzgojevalnega prispevka do dovršenega 24. leta starosti, ako srednje ali visoka šole z dobrim uspehom obiskujejo. To določilo velja tudi za učiteljske in učiteljske pripravnice, trgovinske, obrtne in kmetijske šole in za druge višje izobraževalne zavode.

Tudi v slučajih trajne bolezni in hiranja, vsled česar si dotični otroci ne morejo ničesar prislužiti, se sme dovoliti nadaljno prejetanje vzgojevalnega prispevka do dovršenega 24. leta starosti.

§ 74.

Ako kak učitelj ne zapusti vdove ali če ta nima pravice do pokojnine (§ 70.), gre vsem nepreskrbljenim otrokom umrlega, ki še niso dovršili 20. leta starosti, v slučaju § 68. ravno tolika odpravnina, kolikor bi je imela dobiti vdova, v slučaju § 69. pa jim gre sirotinska (konkretalna) pokojnina v skupnem znesku polovice one vdovske pokojnine, katero je prejela njih mati ali mačeha, oziroma ki bi ji bila pristajala po § 69.

Ako bi pa vsota normalnih vzgojevalnih prispevkov, katera bi bila šla materi po § 72., presegala znesek sirotinske (konkretalne) pokojnine, nakazati je presežek kot doklado k sirotinski (konkretalni) pokojnini po glavah, in to tako, da vsakokrat, kadar kateri otrok zgubi pravico do prejetanja, odpade znesek nanj pripadajočega vzgojevalnega prispevka, in to dotlej, dokler oni večji znesek ne izgine popolnoma ter ne ostane samo sirotinska (konkretalna) pokojnina v polnem znesku.

Sirotinska (konkretalna) pokojnina z dokladi vred ne sme v nobenem slučaju presegati visokosti vdovske pokojnine, katera gre po § 69.

Ako sta bila oče in mati učitelja, gre otrokom konkretalna pokojnina po tistem roditelju, kateri je dobival večjo v pokojnino všttevno plačo.

§ 75.

Sirotinska (konkretalna) pokojnina neha šele z dnem, kadar ni več nobenega nepreskrbljenega otroka umrlega pod 20. letom starosti.

Glede nadaljnega prejetanja sirotinske (konkretalne) pokojnine do dovršenega 24. leta starosti veljajo določila § 73.

§ 76.

Ako se učiteljeva vdova zopet omoži, dobodo otroci umrlega namesto vzgojevalnin (§ 72.) konkretalna pokojnina (§ 74.), ako si pa vdova za slučaj, da postane zopet vdova, pridrži pravico do svoje pokojnine, obsega ta pridržek tudi vzgojevalne prispevke, tako da v tem slučaju takoj preneha konkretalna pokojnina.

§ 77.

Vdova in otroci v dejanski službi umrlega učitelja, kakor tudi otroci take učiteljice, imajo pravico še četrto leta rabiti njegovo (njeno) naturalno stanovanje; ako je pa učitelj (učiteljica) dobival stanarino, jim gre še prihodnji izplačilni obrok stanarine.

§ 78.

Užitki zemljišča, službečega v založbo kakega učiteljskega mesta (§ 27.), gredo dedičem v dejanski službi umrle učiteljske osebe le takrat, ako je umrla med 1. rožnikom in 31. vinotokom.

Razun tega imajo dediči samo pravico do povrnitve tistih stroškov, ki so se izdali za pridobivanje teh užitkov.

§ 79.

Ostalim po kakem članu učiteljstva, umrlem v dejalnosti ali v pokoju, gre — brez škode za vse druge zakonite preskrbnine — posmrtna četrta v višini trojnega zneska mesečne pristojbine, ki jo je pokojnik nazadnje prejemal kot aktivitetne užitke ali kot pokojnino.

Posmrtna četrta gre, kadar umre učitelj, vdovi ali pa, ako bi nje ne bilo, zakonskim potomcem pokojnika in ako umre vdova učiteljica, gre posmrtna četrta njenim zakonskim potomcem.

Ako morejo, če bi ne bilo vdove ali zakonskih potomcev, dokazati druge osebe, da so stregle umrlemu pred njegovo smrtjo ali plačale pogrebne stroške iz svojega denarja, se sporazumno z deželnim odborom sme tudi takim osebam izplačati posmrtna četrta.

Člen II.

Ta zakon velja za učiteljsko osobje, ki uživa že sedaj preskrbnino iz učiteljskega pokojninskega zaklada in pa za ravno take vdove in sirote.

Vendar pa se inajo normalni preskrbninski užitki sedanjih učiteljskih vdov zvišati za petindvajset odstotkov tako, da ti preskrbninski užitki z ene strani ne bodo znašali manj kakor 500 K na leto, z druge strani pa ne bodo presegali onega zneska, s katerim bi se imel odmeriti dotični preskrbninski užitek, če bi se uporabila določila tega zakona.

K normalnim vdovskim pokojninam dovoljene miloščine ali poviški všttevati so v petindvajsetodstotni povišek.

Člen III.

Ta zakon stopi v veljavo z dnem razglasitve.

Člen IV.

Mojemu ministru za uk in bogočastje je naročeno izvršiti ta zakon.

Književnost in umetnost.

Misterij žene. Slavnemu slovenskemu občinstvu naznanjam, da nameravam izdati koncem meseca vel. travna zbirko črtic pod naslovom „Misterij žene“ v moderni opremi s svojo sliko. Navaden izvod bo stal s poštnino 1 krono 10 stot., numerirani, na holandskem papirju pa 1 krono 70 stot. Opozarjam na to, da se finejše izdanje tiska samo v tolikih eksemplarih, kolikor se javi naročnikov.

Zofka Kveder,

Praga. Vinohrady, Palackého tř. 53/III.

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani. Narodna tiskarna v Ljubljani, 50 K; č. g. Ivan Hromec, župnik na Šenturški gori, 4 K.

† **Henrik Petras**, učitelj v Ljubnem na Gorenjskem, je dne 11. t. m. umrl pri svojih starših v Ljubljani, star šele 23 let. Jetika je spravila vrlega, nadarjenega in naprednega učitelja v prezgodnji grob. Blag mu spomin! Več prihodnjic.

† **Ivan Kogej**, bivši učitelj na Brezovici pri Ljubljani, je umrl dne 14. t. m. v Idriji. Naj v m. p.!

Koncert na korist „Učiteljskemu konvikt“ so priredili rodoljubi v Kranju dne 19. t. m. Živeli!

V St. Jerneju je zaprta šola zaradi oslovskega kašlja.

Usposobljenostni izpiti. Pred ljubljansko izpraševalno komisijo so prebili izpit učne usposobljenosti: A. Za meščanske šole, I. skupina z nemškim učnim jezikom: gđc. Božena Sernec (z odliko) in g. Matija Petsche. B. Za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom: gospodje Emil Adamič, Matej Jenko, Anton Kuhar in Josip Zupančič; gospodične Roza Coriary, Ana Gerstenmayer, Marija Hiti, Leopoldina Kališ in Ana Steska; z nemškim učnim jezikom: gđc. Matilda Bauer, s slovenskim učnim jezikom pa gosp. Ivan Schmeidek. C. Specialne izpite so napravili: gospoda Josip Bačič in Karel Pikel za nemški učni jezik in gđc. Adela Rizzi za slovenski učni jezik.

Učiteljski izpiti. Pred izpraševalno komisijo v Gorici so prestali izpit učiteljske sposobnosti za ljudske šole: gospodična A. Pirjevec z odliko, Ant. Germek in Al. Zirnfeld z dobrim uspehom. Dopolnilni izpit pa J. Jakac za nemški učni jezik in A. Peertz za slovenski jezik kot predmet.

Okrožnica. Dne 5. mal. srpana t. l. ob 9. uri zjutraj se bode vršila okrajna učiteljska konferencija v Rudolfovem v prostorih deklške šole.

Dnevni red:

- 1.) Predsednik otvori konferencijo in imenuje namestnika.
- 2.) Volitev dveh zapisnikarjev.
- 3.) Poročilo o opazkah pri inšpekcijah.
- 4.) Spisje v ljudski šoli. Referent nadučitelj Koncilja. Nadaljnje referente določi predsednik pri konferenciji.
- 5.) O hospitacijah v ljudski šoli, poroča nadučitelj Andoljšek.
- 6.) Določitev učnih knjig za prihodnje šolsko leto.
- 7.) Poročilo knjižničnega odbora.
- 8.) Volitev knjižničnega in stalnega odbora.
- 9.) Volitev dveh zastopnikov učiteljstva v c. kr. okrajni šolski svet.
- 10.) Nasveti.

C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem, dne 4. vel. travna 1900.

Učiteljske izpremembe v Istri. Deželni šolski svet za Istru na predlogu deželnega odbora imenoval je: privr. učitelja pri šoli u St. Martinu na Cresu Alojzija Jurinovića stalnim učiteljem pri istoj šoli; učitelja v Klani Vinka Sepića, nadučiteljem II. vrsti pri šoli v Barbanu; privr. učitelja v Meščenicah Marijana Marchi nadučiteljem II. vrsti v Lamišcu; stalnog učitelja pri šoli v Resiki-Paprata Miha Radića nadučiteljem III. vrsti v Dubašnici; stalnog nadučitelja III. vrsti pri šoli v Dubašnici Petra Matanića nadučiteljem II. vrsti pri hrvaški šoli v Pazinu.

Poziv

abiturijentom ljubljanskega učiteljskega iz leta 1874/5.

Letošnje poletje bo minilo 25 let, odkar smo dovršili svoje študije in kot vzgojitelji mladine stopili v javno življenje. Mnogo sošolcev je izrazilo željo, da bi se po tolikih letih zopet enkrat sešli in skupno praznovali svojo 25. letnico. Treba bi pa bilo določiti, kje, kdaj in kako naj jo obhajamo.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francisek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/3 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/5 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine še 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jožef Pance. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih drugetv“.

Tiska Miličeva tiskarnica v Ljubljani.

Kdor izmed sošolcev ima binkoštno praznike dovolj časa, naj pride binkoštni ponedeljek v Ljubljano (sestane ob 2. uri popol. v „Narodnem domu“ v gostilnici), da se dogovorimo o tem. Kdor ne utegne priti, nam lahko pošlje svoje pismene nasvete.

V Ljubljani, 16. vel. travna 1900. Juraj Režek.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Kranjsko.

Št. 314

o. šol. sv. Na enorazredni ljudski šoli v Blagovici je stalno oddati mesto učitelja-voditelja s postavnimi prijemki.

Prošnje pravilno opremljene, je poslati službenim potom tukajšnjemu uradu do 29. vel. travna 1900.

C. kr. okrajni šolski svet Kamnik, dne 12. vel. travna 1900.

Št. 505

o. šol. šol. Na štirirazredni ljudski šoli na Jesenicah se razpisuje začasno nameščena učiteljica služba v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim potem do 16. rožnika t. l. tu sem vlagajo.

C. kr. okr. šolski svet v Radovljici, dne 15. vel. travna 1900.

Št. 655

o. šol. sv. Na trirazredni ljudski šoli v Dolenji vasi se razpisuje učiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim službenim potom do 31. vel. travna t. l. tu sem vlagajo.

C. kr. okr. šolski svet v Kočevju, dne 14. vel. travna 1900.

Št. 90

Štajersko.

o. šol. sv. Na dvorazredni ljudski šoli na Humu (Kulmburg) je stalno namestiti službo učitelja. Z isto so združeni dohodki III. plač. razreda s prostim stanovanjem, t. j. eno izbo z najpotrebnejšim pohištvom in 1 meterski seženj drv za kurjavo.

Prosilci in prosilke za to mesto, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo svoje prošnje, katere je opremiti z izpričevalom zrelostnega izpita, učne usposobljenosti in z domovinskim listom, službenim potom do 10. rožnika meseca 1900. l. pri krajnem šolskem svetu, pošta Ormož. Predsednik okr. šol. sveta v Ormožu: Apfaltrern, s. r.

Št. 537

Goriško.

o. šol. sv. V tem okraju se razpisuje sledeče službe:

- 1.) mesto definitivnega nadučitelja-voditelja štirirazrednice v Kobarižu;
- 2.) mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice na Livku;
- 3.) mesto definitivnega učitelja-voditelja potovalne šole Kamno-Volarje;
- 4.) mesto definitivnega učitelja-voditelja enorazrednice v Dol. Trebuši;
- 5.) mesto zač. učitelja potovalne šole Reka-Police.

S temi službami so združeni dohodki, določeni v deželnem zakonu z dne 10. listopada 1896, št. 30.

Potovalni učitelj dobi še letnih 240 K potnine.

Prosilci iz drugega okraja dodajo prošnji razen izpričevala tudi zdravniško izpričevalo. Prošnje naj se dopošljejo v določeni postavni dobi po svoji predstojni šol. oblasti.

C. kr. okr. šolski svet v Tolminu, 4. vel. travna 1900.

Predsednik: Princig I. r.

Listnica uredništva:

V Dalmacijo: Hvala lepa na poslanem! Bomo priobčili v prihodnji številki. — V Istro: Tudi tako. — V Pazin: Prihodnjic. — Članek „Higijena v šoli in doma“ smo morali zaradi nujnejših poročil odložiti; tako smo morali storiti tudi z drugimi članki in dopisi. Prosimo potrpljenja; pride vse na vrsto. — „Pretirane zahteve“ bomo nadaljevali prihodnjic, ker danes ni prostora, s katerim nam gre vedno trda.